

**Program prac konserwatorskich
dachu i elewacji kościoła pw. Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski
w Krygu**

Zdjęcie kościoła

PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA
pw. NMP Królowej Polski
38-304 KRYG 70
tel. 13 44 79 012

opracował:
Walczyk
mgr inż. Józef Walczyk

Kryg; 2024r.

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
w Krakowie
Delegatura w Nowym Sączu
ul. Wiśniowateckiego 127
33-300 Nowy Sącz
tel. 16 442-84-84, 442-82-52

I. Karta tytułowa.

A. Identyfikacja obiektu.

1. Rodzaj: kościół murowany:

- materiał, konstrukcja: fundamenty betonowe, ściany murowane z cegły, dach drewniany, pokryty blachą płaską, ocynkowana, rynny spustowe z blachy ocynkowanej.
- czas powstania (budowa): 1932-1934r.
- adres: 38-304 Kryg 70; gmina Lipinki
- lokalizacja: działka nr ewidencyjny 1235/4, obręb ewidencyjny 0002 Kryg jednostka ewidencyjna 120505_2 Lipinki
- historia: nową elewację wykonano w 1999r.
- funkcja obecna: kościół rzymsko-katolicki parafialny pod wezwaniem Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski w Krygu
- wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Lipinki, Zarządzeniem Nr 73/2018 Wójta Gminy Lipinki z dnia 6 sierpnia 2018r., pod pozycją nr 1 w miejscowości Kryg.

B. Dane dotyczące konserwacji.

- inwestor: Parafia Matki Bożej Królowej Polski w Krygu, 38-304 Kryg 70, diecezja rzeszowska, dekanat biecki.
- program prac konserwatorskich opracował: mgr inż. Józef Walczyk; 38-304 Kryg; Kryg 250A (uprawnienia budowlane oraz praktyka przy zabytkach).

II. Historia

Parafia Kryg, wydzielona z parafii Libusza, została erygowana przez bpa Leona Wałęgę w 1930r. Kościół pod wezwaniem Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski został wybudowany w latach 1932 - 1934 za czasów pierwszego proboszcza ks. Adama Chmiela. Kościół murowany z cegły, trzynawowy, w stylu barokowym, dach konstrukcji drewnianej, kryty blachą płaską ocynkowaną, rynny spustowe z blachy ocynkowanej. Kościół został konsekrowany przez abpa Jerzego Ablewicza w dniu 03.05.1964r.

W latach 1999-2002 wykonano prace przy obiekcie: elewację zewnętrzną kościoła, chodnik z kostki brukowej wokół obiektu oraz ogrodzenie betonowe (obłożone kamieniem).

Wewnątrz świątyni znajduje się ołtarz główny przedstawiający figury świętych. Centralne miejsce zajmuje figura patronki kościoła Matki Bożej Królowej Polski z berłem w ręce i z koroną na głowie. Wszystkie rzeźby zostały wykonane z kamienia pińczowskiego.

III. Opis

Budynek kościoła znajduje się w centrum wsi. Został wybudowany w latach 1932-1934, fundament betonowy, kamienne podmurowanie, ściany murowane z cegły czerwonej palonej, dach konstrukcji drewnianej kryty blachą płaską ocynkowaną, rynny spustowe wykonane z blachy ocynkowanej. Elewacja zewnętrzna została odnowiona w 1999r. (brak docieplenia ścian, tynk cementowo-wapienny „baranek” koloru białego).

Otwory okienne prostokątne z lukami w górnej części z wypełnieniem witrażowym, zabezpieczonym od wewnątrz stalowymi kratami. Otwory drzwiowe - drzwi drewniane jednoskrzydłowe i dwuskrzydłowe.

Nad nawą boczną (prezbiterium) umieszczona jest sygnaturka tj. mała wieża kościelna, w której umieszczony jest najmniejszy dzwon, również nazywany sygnaturką. Obecnie rolę dawnej sygnaturki zastępuje gong zamontowany przy drzwiach.

Nad głównym wejściem do świątyni umieszczona jest wieża kościelna z trzema dzwonami (mały, średni i duży).

IV. Stan zachowania

Budynek świątyni wykorzystywany jest do odprawiania codziennej liturgii, spotkań modlitewnych, stanowi funkcję podstawową parafii Kryg.

Stan zachowania elewacji zewnętrznej

Podwalina kamienna w dobrym stanie technicznym. Elewacja zewnętrzna liczy kilkadziesiąt lat (została wykonana w 1999 roku). Elewacja zewnętrzna jest wykonana z tynku cementowo-wapiennego pokryta tzw. „barankiem” koloru białego. Elewacja zewnętrzna zachowana jest w stanie dostatecznym z licznymi przebarwieniami i zabrudzeniami. Powierzchnia elewacji pokryta jest miejscowo mchem i glonami. Tynk jest mocno zabrudzony, łuszczy się a w niektórych miejscach jest spękany i odpada. Szczególnie intensywny stopień zabrudzeń oraz wzrost organizmów widoczny jest na elewacji zachodniej i północnej. Typowe, czarne nawarstwienia mineralne obserwuje się także w górnych częściach ścian i w okolicach powierzchni spływowych. Na elewacji zewnętrznej stwierdzono ubytki gzymsów spowodowane działaniem czynników atmosferycznych.

Stan zachowania dachu i rynien

Dach konstrukcji drewnianej: stwierdzono zużycie/uszkodzenie połączenia jednego słupa z podwaliną. Uszkodzenie powstało na wskutek zacieku, z powodu nieszczelności okuć blacharskich.

Dach kryty blachą, malowany farbą w kolorze srebrnym. Farba łuszczy się i odpada zwłaszcza po stronie północnej i wschodniej nad wejściem głównym do budynku kościoła. Widoczne liczne zazielenienia wynikające z pokrycia blachy glonami zwłaszcza po stronie północnej. W miejscach odsłoniętych spod farby widoczna mocna korozja blachy.

Blacharka wież jest również w takim samym stanie jak dach (korozja a także i mech) Rynny spustowe z blachy ocynkowanej są w dużym stopniu skorodowane, nieszczelne i zdeformowane a także przeciekają. Haki rynnowe także uległy zdeformowaniu i niedostatecznie podtrzymują rynny spustowe.

Na potrzeby obecnego opracowania nie będzie opisywane wyposażenie kościoła i pełny opis stanu zachowania ze względu na konieczność skupienia się na odnowieniu elewacji i dachu.

V. Wnioski konserwatorskie

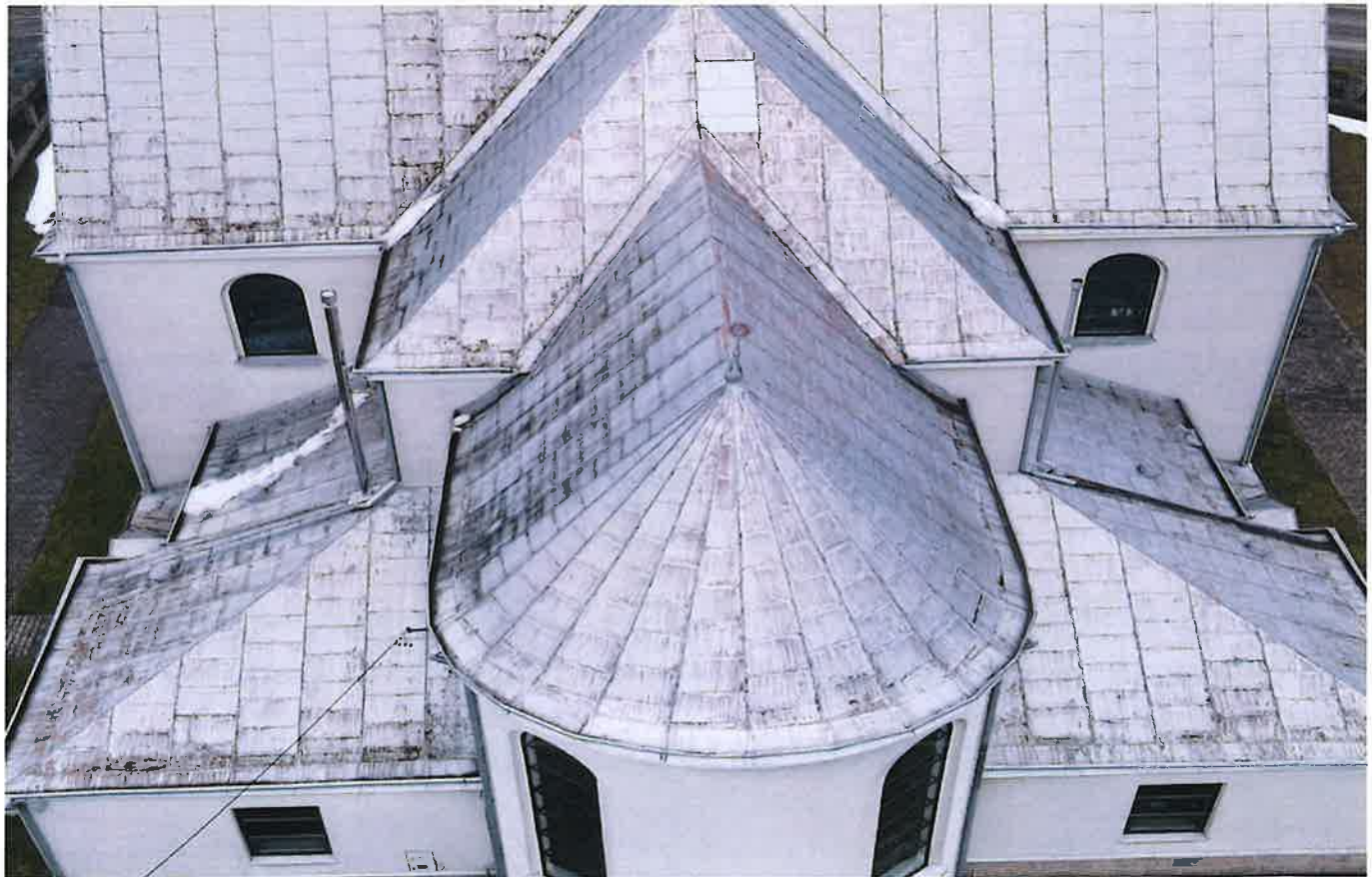
Budynek kościoła stanowi funkcję podstawową parafii Kryg p.w. Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski. Służy głównie do odprawiania codziennej liturgii, spotkań modlitewnych. Stan zachowania części wewnętrznej jest w dobrym stanie technicznym (za wyjątkiem wykonania niezbędnej naprawy/wzmocnienia połączenie słupa z podwaliną).

Również stan zachowania części zewnętrznej jest w dobrym stanie technicznym, ale wymaga wykonania niezbędnych prac konserwacyjnych (określonych poniżej).

VI. Zakres prac konserwatorskich do wykonania

1. Mycie powierzchni pokrycia dachu z zabrudzeń oraz z mchu. Czyszczenie blachy z korozji za pomocą dostępnych środków. Malowanie dachu (pędzlem) farbą podkładową oraz nawierzchniową. Naprawa okuc blacharskich.

2. Czyszczenie, „mycie” elewacji budynku kościoła.

3. Uzupełnienie brakującego gzymsu, malowanie gzymsu oraz elewacji kościoła.

4. Wymiana (wzmocnienie) części drewnianej krokwi (uległa uszkodzeniu z powodu zawilgocenia).

5. Wymiana rynien spustowych.

